



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

## UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 28/2017-23

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 12. januára 2017 v senáte zloženom z predsedu Lajosa Mészárosa, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Ladislava Orosza (sudca spravodajca) predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s. r. o., Pribinova 25, Bratislava, zastúpenej Fridrich Paľko, s. r. o., Grösslingová 4, Bratislava, v mene ktorej koná advokát doc. JUDr. Branislav Fridrich, PhD., vo veci namietaného porušenia čl. 12 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 14 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a základného práva podľa čl. 47 Charty základných práv Európskej únie postupom Okresného súdu Stará Ľubovňa v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Er 340/2009 a jeho uznesením zo 7. októbra 2014 a postupom Krajského súdu v Prešove v konaní vedenom pod sp. zn. 2 CoE 114/2014 a jeho uznesením z 18. decembra 2014 a takto

### **r o z h o d o l :**

Sťažnosť obchodnej spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s. r. o., o d m i e t a pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

## **O d ô v o d n e n i e :**

### **I.**

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 4. marca 2015 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s. r. o. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie čl. 12 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy, práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 14 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) a základného práva podľa čl. 47 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „charta“) postupom Okresného súdu Stará Ľubovňa (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Er 340/2009 (ďalej aj „napadnuté konanie okresného súdu“) a jeho uznesením zo 7. októbra 2014 (ďalej aj „napadnuté uznesenie okresného súdu“) a postupom Krajského súdu v Prešove (ďalej aj „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 2 CoE 114/2014 (ďalej aj „napadnuté konanie krajského súdu“) a jeho uznesením z 18. decembra 2014 (ďalej aj „napadnuté uznesenie krajského súdu“).

Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľka bola v procesnom postavení oprávnenej účastníčkou exekučného konania vedeného okresným súdom pod sp. zn. 2 Er 340/2009. Okresný súd uznesením zo 7. októbra 2014 označenú exekúciu vedenú na podklade rozhodcovského rozsudku vyhlásil za neprípustnú a zastavil ju. O odvolaní sťažovateľky proti rozhodnutiu prvostupňového súdu rozhodol krajský súd napadnutým uznesením tak, že uznesenie okresného súdu potvrdil.

Podľa názoru sťažovateľky postupom okresného súdu v napadnutom konaní a napadnutým uznesením boli porušené „... 1) právo na súdnu ochranu zaručené čl. 46 ods. 1 Ústavy..., 2) právo na spravodlivý súdny proces zaručené čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd..., 3) právo vlastniť majetok zaručené čl. 20 ods. 1 Ústavy; 4) právo na pokojné užívanie majetku zaručené čl. 1 Protokolu č. 1

k Dohovoru; 5) všeobecný zákaz diskriminácie ustanovený čl. 12 ods. 2 Ústavy; 6) zákaz diskriminácie ustanovený čl. 14 Dohovoru“.

Sťažovateľka v ďalšom poukazuje na judikatúru ústavného súdu k základnému právu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a k právu podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, podľa ktorej „všeobecné súdy porušili právo sťažovateľa na súdnu ochranu, ale aj právo na spravodlivé súdne konanie tým, že nerešpektovali jeho právo na to, aby sa jeho právna vec pred vnútroštátnym súdom rozhodovala na základe správneho a adekvátneho právneho základu. Súčasťou takého právneho základu však po vstupe Slovenskej republiky do EÚ je aj výklad práva EÚ podľa čl. 267 Zmluvy o fungovaní EÚ v konaní o prejudiciálnej otázke. V takom prípade tvorí výklad práva EÚ obsiahnutý v rozsudku Súdneho dvora súčasť právneho základu rozhodovania vo veci samej (m. m. IV. ÚS 206/08)“. V tejto súvislosti ďalej sťažovateľka namieta, že «Na rozdiel od všeobecného súdu máme za to, že tvrdenie „Smernica Rady (Európskej únie) č. 93/13/EHS z 5. 4. 1993 považuje riešenie sporov zo spotrebiteľských zmlúv v rozhodcovskom konaní za ustanovenie neprimerané“, je nepreukázanou domnienkou súdu, ktorý sa navyše neodvoláva na žiadne presné a jasné znenie smernice vo svojom odôvodnení. Všeobecný súd si tak vytvoril sám právny základ, ktorý má zásadné následky pre ďalšie usporiadanie právneho vzťahu (môže viesť k reálnej nevyhnutnosti splatnej pohľadávky veriteľa exekučným súdom). Je pravdou, že podľa prílohy smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, uverejnenou v Mimoriadnom vydaní v slovenskom jazyku v kapitole 15, zväzok 2, str. 288 až 293 sa za neprijateľné (nekalé) podmienky môžu považovať podľa písm. q) ods. 1 prílohy aj „podmienky, ktorých zmyslom alebo účinkom je neposkytnúť spotrebiteľovi právo alebo mu brániť v uplatňovaní práva podať žalobu alebo podať akýkoľvek iný opravný prostriedok, najmä vyžadovať od spotrebiteľa, aby riešil spory neupravené právnymi ustanoveniami výhradne arbitrážou, nevhodne obmedzovať prístup k dôkazom alebo ukladať mu povinnosť dôkazného bremena, ktoré by podľa práva, ktorým sa riadi zmluvný vzťah, malo spočívať na inej zmluvnej strane“. Tvrdíme, že uvedené ustanovenie slovenskej verzie smernice Rady 93/13/EHS je nesprávne v rozhodujúcom slovnom spojení „najmä vyžadovať od spotrebiteľa, aby riešil spory neupravené právnymi ustanoveniami výhradne arbitrážou“, pričom ďalej medzi inými uvádza českú jazykovú verziu, z ktorej

podľa jej názoru vyplýva niečo úplne iné: «,... zbavení spotřebitele práva podat žalobu nebo použít jiný opravný prostředek, zejména požadovat na spotřebiteli, aby předkládal spory výlučně rozhodčímu soudu, na který se nevztahují ustanovení právních předpisů [...]“.

*Vzhľadom na požiadavky jednotnej aplikácie a jednotnej interpretácie únievého práva je potrebné text únievého predpisu skúmať vo všetkých jeho úradných jazykových verziách a vziať do úvahy skutočný úmysel zákonodarcu a cieľ samotného predpisu... Pokiaľ je výklad ustanovenia práva Únie v jednotlivých jazykových verziách odlišný, musí byť toto ustanovenie vykladané podľa všeobecného významu a cieľa právnej úpravy, ktorej je súčasťou... Tvrdíme, že súd sa nijako nevysporiadal s výkladovými pravidlami uvedenými v smernici Rady 93/13/EHS a nijako nezdôvodnil prečo považuje rozhodcovskú doložku za neprijateľnú podmienku v zmluve o úvere. Máme za to, že v danom prípade je nutné požiadať o výklad pojmu „nekalá zmluvná podmienka“ v kontexte tohto sporu Súdny dvor Európskej únie. Ďalej je nutné dodať, že Súdnemu dvoru Európskej únie by mala byť daná príležitosť posúdiť exekučné konanie týkajúce sa záväzkových vzťahov v rámci spotrebiteľských zmlúv komplexne tak, aby účastníkov konania zbavilo právnej neistoty vyplývajúcej z doterajšieho výkladu únievého práva a následnej aplikácii vnútroštátnymi súdmi Slovenskej republiky. Máme za to, že v danom prípade je potrebné požiadať Súdny dvor Európskej únie aj o výklad čl. 17 a čl. 47 Charty základných práv EÚ a to v súvislosti s výkladom pojmu „neprijateľná zmluvná podmienka“ v kontexte smernice Rady 93/13/EHS a jej následnej aplikácie exekučným súdom a dopadom na existujúce právne vzťahy... máme za to, že všeobecný súd mal na základe § 109 ods. 1 písm. c) OSP a čl. 267 zmluvy o fungovaní EÚ takto rozhodnúť: Konanie sa prerušuje podľa § 109 ods. 1 písm. c) OSP a Súdnemu dvoru Európskej únie sa na základe článku 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie predkladajú prejudiciálne otázky...»*

Poukazujúc na konkrétne rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva a ústavného súdu týkajúce sa namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru sťažovateľka v ďalšej časti sťažnosti uvádza, že „Všeobecný súd, ktorý koná v pozícii exekučného súdu, nie je legitímne schopný vykonávať úkony smerujúce k opätovnému

*komplexnému rozhodovaniu o veci s tým, že výsledkom takéhoto rozhodovania je úplná nemožnosť vykonať právo pre veriteľa, teda vmanévrovanie veriteľa do situácie ako by bol exekučný titul zrušený. Je dôležité pripomenúť, že k takémuto revíznemu postupu došlo v situácii, keď už exekučný súd preskúmal súlad exekučného titulu so zákonom s výsledkom absolútnej nerozpornosti...“.*

*Sťažovateľka v sťažnosti osobitne upozorňuje na skutočnosť, že „sťažovateľ priamo vyzval v podanom odvolaní súd, aby postupom podľa ust. § 109 ods. 1 písm. b) OSP prerušil konanie a podal Ústavnému súdu Slovenskej republiky návrh na konanie o súlade ust. § 44 ods. 2 veta prvá a druhá Exekučného poriadku s čl. 1 ods. 1 veta prvá Ústavy Slovenskej republiky a to pre rozpor s princípom právnej istoty a princípom ochrany dôvery všetkých subjektov práva v právny poriadok“.*

*Podľa sťažovateľky „exekučný súd môže pristúpiť k zastaveniu konania o výkone rozhodnutia rozhodcovského súdu alebo exekučného konania realizovaného na podklade takéhoto rozhodnutia len na návrh účastníka konania (ust. § 45 ZoRK). Aj v takomto prípade je však exekučný súd pri revízii rozsudku rozhodcovského súdu limitovaný ústavne konformnou teleologickou interpretáciou ust. § 40 a nasl. ZoRK, ktorá mu umožňuje nájsť hranice jeho právomoci a odlíšiť sa tak od právomoci všeobecného súdu konajúceho o zrušení rozsudku rozhodcovského súdu“.*

*Vo vzťahu k aplikácii ustanovení smernice sťažovateľka uvádza, že „V súvislosti s ústavnou potrebou aplikácie relevantných právnych noriem sťažovateľ (oprávnený) poukazuje aj na skutočnosť, že exekučný súd založil a odôvodnil svoje rozhodnutie na normatívnej úprave, ktorá nemá v Slovenskej republike povahu prameňa práva a preto sa ňou exekučný súd nemohol riadiť, resp. nemohol z jej aplikácie vyvodzovať určujúce závery formujúce konečné rozhodnutie. Exekučný súd vo veci aplikoval ustanovenia Smernice Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. Smernica nemá všeobecnú záväznosť ako nariadenie, pretože je adresovaná iba členským štátom Európskej únie a nie všetkým fyzickým a právnickým osobám. ... neprichádza do úvahy ani jej priamy účinok (priama aplikácia)...“.*

Podľa tvrdenia sťažovateľky aj postupom krajského súdu v napadnutom konaní a jeho napadnutým uznesením boli porušené „... 1) právo na súdnu ochranu zaručené čl. 46 ods. 1 Ústavy..., 2) právo na spravodlivý súdny proces zaručené čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd..., 3) právo vlastniť majetok zaručené čl. 20 ods. 1 Ústavy; 4) právo na pokojné užívanie majetku zaručené čl. 1 Protokolu č. 1 k Dohovoru“. Sťažovateľka v tejto súvislosti odôvodňuje namietané porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru tým, že krajský súd «a) nedostatočne zistil skutkový stav, pretože nevykonal náležité dokazovanie a svoje rozhodnutie založil na skutočnostiach, ktorých existencia nebola dokázaná (súd používa pri zdôvodnení svojho rozhodnutia slovo ako napr. „pravdepodobne“); b) svoje rozhodnutie formuloval na základe nesprávneho právneho posúdenia veci a s použitím chybných aplikácie a interpretácie práva; a osobitne v spojení s porušením označených justičných práv porušil právo vlastniť majetok zaručené čl. 20 ods. 1 Ústavy SR, právo na pokojné užívanie majetku zaručené čl. 1 Protokolu č. 1 k Dohovoru...».

Vo vzťahu k namietanému postupu krajského súdu v napadnutom konaní sťažovateľka osobitne zdôrazňuje, že k namietanému porušeniu jej základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru došlo tým, že krajský súd nenariadil pojednávanie, „aj keď k tomu bol podľa zákona povinný a odvolanie prejednal bez osobnej účasti sťažovateľa“.

Sťažovateľka na základe argumentácie uvedenej v sťažnosti navrhuje, aby ústavný súd rozhodol nálezom, v ktorom vysloví porušenie jej základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy, práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 14 dohovoru a podľa čl. 1 dodatkového protokolu a tiež porušenie čl. 12 ods. 2 ústavy postupom okresného súdu v napadnutom konaní a jeho napadnutým uznesením, ako aj porušenie jej základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy, práv podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a podľa čl. 1 dodatkového protokolu postupom krajského súdu v napadnutom konaní a jeho napadnutým uznesením, napadnuté uznesenie okresného súdu a napadnuté uznesenie krajského súdu zruší, vec vráti

okresnému súdu na ďalšie konanie a zároveň jej prizná primerané finančné zadost'učinenie, ako aj úhradu trov konania. Sťažovateľka tiež navrhuje predbežný odklad vykonateľnosti napadnutého uznesenia krajského súdu.

## II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Ústavný súd v rámci predbežného prerokovania preskúmal, či sťažnosť sťažovateľky obsahuje všeobecné a osobitné náležitosti predpísané zákonom o ústavnom súde (§ 20 a § 50) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Z § 50 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že sťažnosť okrem všeobecných náležitostí podania musí obsahovať označenie, ktoré základné práva alebo slobody sa podľa tvrdenia sťažovateľa porušili, právoplatného rozhodnutia, ktorým sa porušili základné práva alebo slobody a proti komu sťažnosť smeruje. K sťažnosti sa pripojí kópia právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo dôkaz o inom zásahu.

Ústavný súd po preskúmaní obsahu sťažnosti zistil, že sťažovateľka k svojej sťažnosti nepripojila napadnuté uznesenie okresného súdu, ako ani napadnuté uznesenie krajského súdu. K sťažnosti bola pripojená fotokópia uznesenia Krajského súdu v Prešove sp. zn. 26 CoE 61/2014 z 11. novembra 2014, ktorým krajský súd rozhodoval o odvolaní proti uzneseniu Okresného súdu Poprad č. k. 19 Er 10/2009-48 z 15. júla 2014. Sťažovateľkou predložená kópia rozhodnutia krajského súdu sa teda zjavne týka inej právnej veci ako je tá, ktorú sťažovateľka namieta svojou sťažnosťou.

Vzhľadom na skutočnosť, že sťažovateľka je podľa splnomocnenia pripojeného k sťažnosti zastúpená advokátom, ktorý je znalý práva a je povinný riadne uplatňovať všetky zákonné prostriedky na ochranu práv svojej klientky, ústavný súd nepovažoval za potrebné vyzývať sťažovateľku na doplnenie chýbajúcich zákonom predpísaných náležitostí sťažnosti. V tejto súvislosti ústavný súd poukazuje tiež na to, že vo vzťahu k účastníkom, ktorí sú zastúpení advokátom, nemá všeobecnú poučovaciu povinnosť o procesných povinnostiach strán v konaní. Zároveň vzhľadom na vysoký počet sťažností podaných sťažovateľkou je ústavný súd toho názoru, že zákonné náležitosti sťažnosti adresovanej ústavnému súdu sú sťažovateľke dobre známe.

Na základe uvedeného ústavný súd sťažnosť sťažovateľky odmietol pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Nad rámec uvedeného ústavný súd poznamenáva, že totožná sťažnostná argumentácia, akú sťažovateľka uplatnila v posudzovanej sťažnosti, už bola predmetom mnohých konaní pred ústavným súdom s tým, že sťažnosti sťažovateľky v týchto veciach boli odmietnuté pre ich zjavnú neopodstatnenosť.

Keďže sťažnosť bola odmietnutá ako celok, ústavný súd už o ďalších uplatnených návrhoch sťažovateľky nerozhodoval.

**P o u č e n i e :** Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. januára 2017